EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 11.6.2021.
COM(2021) 312 final

2021/0145 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas (*OACPS*) dalībvalstīm, no otras puses

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Šis priekšlikums attiecas uz jauna partnerības nolīguma starp Eiropas Savienību (ES) un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas dalībvalstīm parakstīšanu un provizorisku piemērošanu. Agrāk tā bija pazīstama ar nosaukumu "ĀKK valstu grupa" (ĀKK) un 2020. gada aprīlī kļuva par Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizāciju (*OACPS*), kas ir starptautiska organizācija.

Kopš 2000. gada Kotonū partnerattiecību nolīgums ir ES un 79 ĀKK valstu attiecību pamatā. Tā pamatā ir politiskais dialogs un ekonomiskā, tirdzniecības un attīstības sadarbība. Nolīgums, kas pārskatīts 2005. un 2010. gadā, zaudēja spēku 2020. gada februāra beigās. Tomēr, tā kā partneriem bija vajadzīgs vairāk laika, lai apspriestu nākamo partnerības nolīgumu, Kotonū nolīguma piemērošana uz laiku tika pagarināta divas reizes. Pirmoreiz tas bija līdz 2020. gada 31. decembrim un otrreiz līdz 2021. gada 30. novembrim vai līdz jaunā partnerības nolīguma (turpmāk "nolīgums") provizoriskai piemērošanai atkarībā no tā, kas notiek agrāk.

Modernizēts nolīgums ir ļoti vajadzīgs, lai atjauninātu ES un ĀKK attiecības un atspoguļotu jaunās ambīcijas, kas izriet no jaunām vajadzībām un problēmām. Kopš Kotonū nolīguma pieņemšanas pasaule, kas ir savstarpēji saistīta vairāk nekā jebkad agrāk, ir ievērojami mainījusies, un arī ES, tās partneri un to kopīgās vēlmes ir ievērojami mainījušās.

Sarunas par jaunu nolīgumu sākās 2018. gada septembrī neilgi pēc tam, kad Padome pilnvaroja Komisiju un Augsto pārstāvi Eiropas Savienības vārdā sākt un risināt sarunas par noteikumiem, kas ir Savienības kompetencē, partnerības nolīgumā starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas valstīm, no otras puses, un 2018. gada jūnijā pieņēma sarunu norādes. Sarunu gaitā Padome tika regulāri informēta. Sarunu gaitā notika apspriešanās ar īpašo komiteju, kas izveidota ar Padomes lēmumu, ar kuru atļauj sākt sarunas. Galvenie sarunu vedēji nolīguma teksta projektu parafēja 2021. gada 15. aprīlī, izņemot nolīguma Pušu definīciju.

Nolīguma vispārējais mērķis ir izveidot vērienīgu un pastiprinātu politisko partnerību, ieviešot jaunu dinamiku un pārsniedzot tradicionālās attīstības sadarbības robežas. Nolīgumā tiks nodrošinātas iespējas katram reģionam. Tas ļaus ES un *OACPS* dalībvalstīm sasniegt vērienīgākus mērķus vietējā, valsts, reģionālā un starptautiskā līmenī.

Jaunā nolīguma konkrētie mērķi ir šādi:

1. veicināt, aizsargāt un īstenot cilvēktiesības, demokrātijas principus, tiesiskumu un labu pārvaldību, īpašu uzmanību pievēršot dzimumu līdztiesībai;
2. veidot miermīlīgas un noturīgas valstis un sabiedrību, novēršot pašreizējos un jaunus draudus mieram un drošībai;
3. veicināt humāno un sociālo attīstību un jo īpaši izskaust nabadzību un novērst nevienlīdzību, nodrošinot cilvēka cienīgu dzīvi un to, ka neviens netiek atstāts novārtā, īpašu uzmanību pievēršot sievietēm un meitenēm;
4. mobilizēt ieguldījumus, atbalstīt tirdzniecību un veicināt privātā sektora attīstību, lai panāktu ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un radītu pienācīgas kvalitātes darbvietas visiem;

5. cīnīties pret klimata pārmaiņām, aizsargāt vidi un nodrošināt dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, kā arī

6. īstenot visaptverošu un līdzsvarotu pieeju migrācijai, lai varētu izmantot drošas, sakārtotas un likumīgas migrācijas un mobilitātes sniegtos ieguvumus, un apturēt neatbilstīgu migrāciju, vienlaikus novēršot tās pamatcēloņus, pilnībā ievērojot starptautiskās tiesības un saskaņā ar Pušu attiecīgajām kompetencēm,

Komisija uzskata, ka ir sasniegti Padomes sarunu norādēs noteiktie mērķi un ka teksts, par kuru ir noslēgušās sarunas, ir Savienībai pieņemams.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Sarunas par nolīgumu notika saskaņā ar visaptverošajām sarunu norādēm, ko Padome pieņēma 2018. gada jūnijā[1] pēc Komisijas ieteikuma Padomes lēmumam, ar ko pilnvaro sākt sarunas par Partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas valstīm, kura pamatā ir iepriekšējs novērtējums, ietekmes novērtējums un paziņojums. Visos šajos norāžu dokumentos tika ņemta vērā attiecīgā ES politika un stratēģijas dažādajās attiecīgajās jomās, kā arī partneru politika un stratēģijas, arī Āfrikas Savienības programma 2063. gadam, 2007. gada Āfrikas un ES kopējā stratēģija (*JAES*), 2012. gada kopīgā ES un Karību jūras valstu partnerības stratēģija un 2006. gada stratēģija ciešākām partnerattiecībām ar Klusā okeāna salām.

Jaunā partnerība balstās uz vairākiem starptautiski atzītiem standartiem un mērķiem. Nolīguma un partneru turpmākās rīcības pamatā ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam (IAM) un Parīzes nolīgums par klimata pārmaiņām.

Konkrētāk, tematiskā līmenī nolīgums ir pilnībā saskaņots ar spēkā esošajām ES politikas jomām.

- Saskaņā ar Globālo Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģiju[2] nolīgums palīdzēs veidot iekļaujošu, mierpilnu un noturīgu sabiedrību. Tas veicina visaptverošu un integrētu pieeju konfliktiem un krīzēm, un tā mērķis ir novērst to pamatcēloņus, kā arī jaunus vai plašākus drošības apdraudējumus, piemēram, terorismu, tā finansēšanu un vardarbīgu ekstrēmismu. Politiskajam dialogam būs izšķiroša nozīme pasākumu padziļināšanā šajās jomās un, plašākā nozīmē, visās jomās, uz kurām attiecas partnerība. Veicinot lielāku politisko sadarbību, nolīgumā

[1] Sarunu norāžu pamatā ir šāds iepriekšējs izvērtējums, ietekmes novērtējums, paziņojums un ieteikums:
- Ieteikums Padomes lēmumam, ar ko pilnvaro sākt sarunas par partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas valstīm. COM (2017) 763 final.
- KOPĪGS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI. Atjaunota partnerība ar Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna reģiona valstīm. JOIN 2016 (52) final.
- *JOINT STAFF WORKING DOCUMENT. Evaluation of the Cotonou Partnership Agreement*. SWD (2016) 250 final.
- *JOINT STAFF WORKING DOCUMENT IMPACT ASSESSMENT accompanying the document JOINT COMMUNICATION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL A renewed partnership with the countries of Africa, the Caribbean and the Pacific*. SWD (2016) 380 final. JOIN (2016) 52 final. SWD (2016) 381 final.
- KOPĪGS APSPRIEŽU DOKUMENTS. Ceļā uz jaunu partnerību starp Eiropas Savienību un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīm pēc 2020. gada. JOIN (2015) 33 final.

[2] Globālā Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģija

atkārtoti apliecināts, cik svarīgi ir sadarboties starptautiskos forumos, kā arī veidot alianses pasaules mērogā, lai panāktu efektīvu daudzpusēju sistēmu.

- Saskaņā ar Eiropas Konsensu par attīstību[3] nolīgumā ir ietvertas visaptverošas saistības, kuru pamatā ir ANO Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam un kuras palīdzēs sasniegt ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM) saskaņā ar minēto programmu. Nolīguma pieeja, kas vērsta uz cilvēkiem, ņem vērā dažādos savstarpēji saistītos ilgtspējīgas attīstības aspektus – gan ekonomiskos, gan sociālos, gan vides, gan drošības aspektus. Visas šīs svarīgās dimensijas kopā ar citiem tādiem transversāliem elementiem kā jaunatne, dzimumu līdztiesība, laba pārvaldība un cilvēktiesības viena otru papildina, un tām ir piešķirta īpaša nozīme. Partneri kopīgi strādās, lai aizsargātu planētu, izskaustu nabadzību visās tās izpausmēs, novērstu nevienlīdzību un veicinātu sociālo kohēziju.
- Saskaņā ar Eiropas zaļo kursu[4] un ES vides politiku nolīgumā ir atzīta nepieciešamība steidzami rīkoties dažādos līmeņos, lai nodrošinātu planētas ilgtspēju un novērstu nopietno apdraudējumu, ko rada klimata pārmaiņas, vides degradācija un dabas resursu neilgtspējīga izmantošana. Partneru mērķis ir stiprināt globālo reakciju uz klimata pārmaiņām, veidot noturību un pildīt svarīgu lomu Parīzes nolīguma īstenošanā, kas darbosies kā visaptverošs satvars partnerības virzīšanā.
- Saskaņā ar jauno Migrācijas un patvēruma paktu[5] un ES migrācijas politiku nolīgumā ir pieņemta visaptveroša un līdzsvarota pieeja, saskaņoti pievēršoties dažādajām savstarpēji saistītajām likumīgas un neatbilstīgas migrācijas dimensijām, lai veicinātu labi pārvaldītu migrāciju un mobilitāti.

Priekšlikums pilnībā atbilst arī citām attiecīgajām Savienības politikas jomām, kas saistītas ar noteiktajām prioritātēm, piemēram, enerģētika, izglītība, dzimumu līdztiesība, nodarbinātība, pētniecība un inovācija un tirdzniecība.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Juridiskais pamats nolīguma noslēgšanai ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 217. pants saistībā ar 218. panta 5. punktu un 218. panta 8. punkta otro daļu.

Saskaņā ar Līgumiem Komisija iesniedz priekšlikumu tikai par Savienības nolīguma parakstīšanu un provizorisku piemērošanu[6].

- **Proporcionalitāte**

Šī iniciatīva tieši tiecas sasniegt Savienības ārējās darbības mērķi un palīdz īstenot politisko prioritāti "ES kā spēcīgāka dalībniece pasaules norisēs". Tā atbilst ES globālās stratēģijas ievirzēm sadarboties ar citiem un atbildīgā veidā pārveidot ārējās partnerības, lai sasniegtu ES ārējās prioritātes. Priekšlikums stiprina sadarbību ar attiecīgajiem reģioniem, nodrošinot piemērotāku pieeju un atbalstot ES "vienas Āfrikas" pieeju. Ierosinātais nolīgums arī atvieglo mijiedarbību starp dažādajiem pārvaldības līmeņiem.

---

3 Eiropas Konsenss par attīstību

4 Eiropas zaļais kurss

5 Jauns Migrācijas un patvēruma pakts

6 Saskaņā ar Regulu (ES) 2015/2264 par īru valodai piešķirtās atkāpes pakāpenisku atcelšanu starptautiskie nolīgumi īru valodā tiek tulkoti tikai no 2022. gada 1. janvāra.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šis priekšlikums ir saskaņā ar LESD 218. panta 5. punktu, kurā paredzēts, ka Padome pieņem lēmumus par starptautiskiem nolīgumiem. Nav cita tiesību instrumenta, ko varētu izmantot šā priekšlikuma mērķa sasniegšanai.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- ***Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

ES un tās partneriem bija svarīgi ņemt vērā pieredzi, kas gūta no to ilgstošās sadarbības. Gatavojoties jaunam partnerības nolīgumam ar Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstīm, pirms sarunām un to laikā tika veikti vairāki īpaši izvērtējumi un apspriešanās, lai uzzinātu sabiedrības, ieinteresēto personu un partneru viedokļus un izdarītu secinājumus par ES un ĀKK sadarbību pēdējo desmitgažu laikā. Tos var iedalīt divās kategorijās:

- Kotonū partnerības nolīguma izvērtējums;
- sabiedriskās apspriešanas.

Attiecīgie secinājumi un rezultāti tika ņemti vērā un atspoguļoti ierosinātajā nolīgumā.

- **Ietekmes novērtējums**

2016. gadā tika publicēts ietekmes novērtējums (SWD(2016)0380 final) kopā ar paziņojumu par ES turpmākajām attiecībām ar ĀKK valstīm (JOIN 2016 (52) final), kas kalpoja par pamatu turpmākajiem ieteikumiem un sarunu norādēm. Tā mērķis bija noteikt, kāda veida formāts ir vajadzīgs, lai vislabāk organizētu un pārvaldītu attiecības ar partneriem Āfrikā, Karību jūras reģionā un Klusā okeāna reģionā. Ietekmes novērtējumā tika apzināti iespējamie risinājumi un vēlamais risinājums, kas galu galā tika izvēlēts, un to var apkopot šādi: *"ES vēlamais risinājums ir jauna partnerība starp ES un ĀKK valstīm visaptveroša nolīguma veidā ar pamattekstu, kurā būtu uzskaitītas kopējās vērtības, principi un intereses un noteikti vispārējie principi un veidi sadarbībai starptautiskajā arēnā, kā arī trīs partnerības, kurās noteiktas katram reģionam specifiskas prioritātes un darbības, kas jāīsteno attiecīgi Āfrikā, Karību jūras reģionā un Klusā okeāna reģionā."*

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Neattiecas.

- **Pamattiesības**

Viens no nolīguma mērķiem ir veicināt un atbalstīt cilvēktiesības un pamatbrīvības, kā arī demokrātiju, tiesiskumu un labu pārvaldību. Tas ir svarīgs aspekts, ņemot vērā mainīgo starptautisko situāciju, kurā parādās jaunas lielvaras, kam ne vienmēr ir šīs vērtības un principi. Saskaņā ar ES kopējo pieeju politisko klauzulu izmantošanai gadījumos, kad tiek pārkāpti nolīguma būtiskie elementi, Puses rīko strukturētas un sistemātiskas apspriedes. Ja tās nespēj panākt savstarpēji pieņemamu risinājumu, paziņotāja Puse var veikt attiecīgus pasākumus.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Nolīgumā nav finanšu protokola. ES apņemas darīt pieejamus pienācīgus finanšu resursus saskaņā ar tās iekšējiem noteikumiem un procedūrām.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Nolīguma īstenošanu uzraudzīs, izmantojot regulāru partnerības dialogu, sk. Vispārējās daļas I daļas 3. panta 1. punktu. Reģionālajos protokolos ir ietverti īpaši noteikumi par īstenošanu un uzraudzību, sk. Āfrikas valstu reģionālā protokola I daļas 6. pantu, Karību jūras valstu reģionālā protokola I daļas 8. pantu un Klusā okeāna reģiona valstu reģionālā protokola I daļas 8. pantu.

OACPS un ES Ministru padome pārrauga nolīguma efektīvu un konsekventu īstenošanu, pieņem politikas pamatnostādnes un pieņem lēmumus, lai ieviestu konkrētus aspektus, kas nepieciešami nolīguma noteikumu īstenošanai, sk. Vispārējās daļas V daļas 88. pantu.

- **Detalizēts sarunu rezultāta skaidrojums**

Ar nolīgumu izveido vērienīgu un pastiprinātu politisko partnerību starp ES un *OACPS* dalībvalstīm ar mērķi gūt abpusēji izdevīgus rezultātus kopīgu interešu jomās. Tā būs asociācijas nolīguma veidā, un to noslēgs uz divdesmit gadiem.

Stratēģiskajā ziņā tas nozīmē, ka nolīgums paplašina partneru sadarbības jomu un mērogu, un tā galvenais mērķis ir spēcīgākas sabiedrības veidošana. Šī jaunā partnerība ir politisks sasniegums un iezīmē pagrieziena punktu. Tā maina dinamiku un uzlabo partneru attiecības, lai risinātu visneatliekamākās problēmas, ar kurām saskaras konkrēti katrs reģions. Nolīgums ir saskaņots ar reģionālo un globālo kontekstu, kā arī jaunākajiem starptautiski pieņemtajiem tiesību aktiem, standartiem, progresu un – pats svarīgākais – iedzīvotāju vajadzībām.

Tas rada saskaņotu sistēmu ar partnervalstīm visos politiskajos līmeņos – gan valstu, gan (apakš)reģionālā, gan partnerības līmenī ar globālu dimensiju. Nolīgums iestājas par efektīvu multilaterālismu un rada pamatu politiskākai un koordinētākai rīcībai pasaules mērogā, kurā grupas ietekme var būt ievērojama.

<u>Inovatīva "1 + 3" struktūra</u>

ES attiecības ar *OACPS* dalībvalstīm tiek ne tikai padziļinātas, bet arī pārveidotas, lai tās atbilstu paredzētajam mērķim, pārvirzot smaguma centru uz visiem trim reģioniem. Nolīguma saturs tādējādi tagad ir šāds.

1. **Vispārīgā daļa** (pamats), kas ir kopīga visām valstīm un ko veido:

I daļa – **Vispārīgi noteikumi**, kuros izklāstīti vispārīgie mērķi un principi,

II daļa – **Stratēģiskās prioritātes**; tā sadalīta sešās nozīmīgās sadaļās:

- I sadaļa – Cilvēktiesības, demokrātija un pārvaldība uz cilvēkiem orientētās un tiesībās balstītās sabiedrībās,
- II sadaļa – Miers un drošība,
- III sadaļa – Humānā un sociālā attīstība,
- IV sadaļa – Iekļaujoša ilgtspējīga ekonomikas izaugsme un attīstība,
- V sadaļa – Vidiskā ilgtspēja un klimata pārmaiņas,

VI sadaļa – Migrācija un mobilitāte,

III daļa – **Globālās alianses un starptautiskā sadarbība**, kur sīki izklāstīti jaunie politiskie mērķi pasaules mērogā,

IV daļa – **Sadarbības līdzekļi un īstenošana**, kur aprakstīti daudzveidīgie resursi partnerības mērķu sasniegšanai,

V daļa – **Iestāžu sistēma**, kur izskaidroti dažādie apstākļi un iesaistītie partneri,

VI daļa – **Nobeiguma noteikumi**, kur sniegta sīkāka informācija par nolīguma piemērošanu,

I pielikums – Atgriešanas un atpakaļuzņemšanas procesi,

II pielikums – Eiropas Investīciju bankas darbības,

ES Deklarācija par sadarbības līdzekļiem un īstenošanu,

Nolīgums tiks pārvaldīts atšķirīgi – vai nu partnerības, vai reģionālā līmenī – atkarībā no attiecīgajiem jautājumiem un formāta. Konkrētāk – nolīguma Vispārējo daļu, kas attiecas uz visām valstīm, pārvaldīs *OACPS* un ES Ministru padome (paredzams, ka tā tiksies reizi 3 gados), ko atbalstīs Vēstnieku komiteja, iespējami *OACPS* un ES samiti (pēc kopīgas vienošanās) un jauna *OACPS* un ES Apvienotā parlamentārā asambleja (APA, kura sanāk katru gadu un kuras locekļi ir arī triju reģionālo apvienoto parlamentāro asambleju locekļi).

2. Starp katra reģiona valstīm un ES ir paredzēti **trīs reģionālie protokoli**. Katrs protokols ir pielāgots katra reģiona vajadzībām un dinamikai, un tādējādi tas ir piemērots konkrēto problēmu risināšanai. Tādējādi katram reģionam būs pašam sava institucionālā struktūra, lai vadītu attiecīgo protokolu. Tā ietver Ministru padomi, kas sanāk intervālos, par ko Puses vienojas, Vēstnieku komiteju, iespēju tikties valstu/valdību vadītāju līmenī un Apvienoto parlamentāro asambleju.

A. Āfrikas valstu reģionālais protokols

Īpaši pielāgotas prioritātes, kas konkrēti atbilst reģiona vajadzībām:

- iekļaujoša un ilgtspējīga ekonomikas izaugsme un attīstība;
- humānā un sociālā attīstība;
- vide, dabas resursu pārvaldība un klimata pārmaiņas;
- miers un drošība;
- cilvēktiesības, demokrātija un pārvaldība;
- migrācija un mobilitāte.

Īpaša pārvaldība:

Āfrikas valstu un ES Ministru padome, Āfrikas valstu un ES Apvienotā komiteja; Āfrikas valstu un ES Parlamentārā asambleja.

Tas veicinās *vienotu pieeju Āfrikai*. Protokols kalpos par juridisko pamatu (asociācijas nolīgums, kas ir līdzīgs tiem, kuri noslēgti starp ES un Ziemeļāfrikas valstīm), un politiskās vadlīnijas balstīsies uz Āfrikas Savienības un Eiropas Savienības samitu rezultātiem.

B. Karību jūras valstu reģionālais protokols

Īpaši pielāgotas prioritātes, kas konkrēti atbilst reģiona vajadzībām:

- iekļaujoša un ilgtspējīga ekonomikas izaugsme un attīstība;
- vidiskā ilgtspēja, klimata pārmaiņas un dabas resursu ilgtspējīga pārvaldība;

- cilvēktiesības, pārvaldība, miers un drošība;
- humānā attīstība un sociālā kohēzija.

Īpaša pārvaldība:

Karību jūras valstu un ES Ministru padome, Karību jūras valstu un ES Apvienotā komiteja, Karību jūras valstu un ES parlamentārā asambleja.

C. Klusā okeāna valstu reģionālais protokols

Īpaši pielāgotas prioritātes, kas konkrēti atbilst reģiona vajadzībām:

- vidiskā ilgtspēja un klimata pārmaiņas;
- iekļaujoša un ilgtspējīga ekonomikas attīstība;
- okeāni, jūras un zvejniecība;
- drošība, cilvēktiesības, demokrātija un pārvaldība;
- humānā un sociālā attīstība.

Īpaša pārvaldība:

Klusā okeāna valstu un ES Ministru padome, Klusā okeāna valstu un ES Apvienotā komiteja, Klusā okeāna valstu un ES parlamentārā asambleja.

Uz cilvēkiem vērsta partnerība

Nolīgums dažādās jomās apsteidz tā priekšteci un sniedz iespēju uzņemties svarīgu lomu daudzās jomās.

Partneri dos ieguldījumu ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšanā un cīņā pret klimata pārmaiņām, un visaptverošs satvars partnerības virzīšanai būs Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam un Parīzes nolīgums.

Nolīguma mērķis ir radīt jaunas ekonomiskās iespējas visiem. Īpaša uzmanība tiek pievērsta ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei un darbvietu radīšanai. Konkrētāk, ieguldījumu stimulēšanai un privātā sektora attīstībai būs izšķiroša nozīme ilgtspējīgas attīstības paātrināšanā, ko ievērojami sekmēs zinātne, tehnoloģija, pētniecība, inovācija un digitālā pārkārtošanās. Tiks uzlabota arī sadarbība ekonomikas un tirdzniecības jautājumos, atvieglojot divpusējās tirdzniecības un ieguldījumu plūsmas, samazinot tehniskos šķēršļus tirdzniecībai, uzlabojot publisko iepirkumu un aizsargājot intelektuālo īpašumu. Paliks spēkā visi esošie tirdzniecības nolīgumi, piemēram, ekonomisko partnerattiecību nolīgumi (EPN). Sadarbība starp partneriem palīdzēs uzturēt augstus vides, sociālos un darba standartus.

Tas notiek paralēli atkārtotai pievēršanās klimata pārmaiņām un vidiskajai ilgtspējai virknē jomu. Atzīstot, ka jārīkojas steidzami un ka klimata pārmaiņas un vides degradācija nopietni apdraud ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu, partneri ir vienojušies par apjomīgām saistībām saglabāt un aizsargāt planētu, tās ekosistēmas un okeānus. Saskaņā ar Parīzes nolīguma mērķiem tiks stiprināta reakcija uz klimata pārmaiņām. Tiks pieliktas kopīgas pūles, lai risinātu jautājumus saistībā ar pielāgošanos klimata pārmaiņām, to seku mazināšanu un dabas katastrofu labāku novēršanu. Tā ir daļa no globālas, videi draudzīgas pieejas, kas veicina zilās ekonomikas ilgtspējīgu attīstību un atbalsta pāreju uz zaļāku (zemu emisiju/resursefektīvu) ekonomiku.

Sadarbība starp ES un *OACPS* dalībvalstīm ir balstīta arī uz kopīgām vērtībām un vispārējiem principiem. Nolīgumā paredzētās sadarbības pamatā ir cilvēktiesību, starptautisko tiesību,

demokrātijas principu un Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtos izklāstīto principu ievērošana. Tie tiek uzskatīti par galvenajiem jautājumiem, lai nodrošinātu citu savstarpējo prioritāšu īstenošanu, tāpat kā saistības attiecībā uz tiesiskumu un labu pārvaldību, kas ir nostiprinātas nolīgumā. Tas pats attiecas uz mieru un drošību, novēršot jaunus vai potenciālus draudus, piemēram, pirātismu un cilvēku tirdzniecību, kā arī narkotiku, ieroču un citu nelikumīgu preču tirdzniecību, kā arī kibernoziedzību un kiberdrošības apdraudējumus, kas ir būtiski elementi integrētā pieejā konfliktiem, krīzēm un to pamatcēloņiem.

Nolīgums veicina pastiprinātu sadarbību – gan nozaru, gan politisko sadarbību – arī ārpolitikas jautājumos, kas skar kopīgas intereses. Tas ietver miera uzturēšanu, terorismu, nestabilas situācijas, nāvessodu (iepriekš nebijuši noteikumi), kā arī tiesībaizsardzību un migrāciju un mobilitāti. Attiecībā uz pēdējo minēto jaunās saistības, kas atspoguļo visaptverošu un līdzsvarotu pieeju, saskaņotā veidā risina dažādās savstarpēji saistītās likumīgas un neatbilstīgas migrācijas dimensijas. Lai veicinātu labi pārvaldītu migrāciju un mobilitāti, nolīgums veicina pastiprinātu sadarbību starp partneriem, attiecīgajām aģentūrām un iestādēm, vienlaikus arī uzlabojot atgriešanu un atpakaļuzņemšanu, nodrošinot ievērojamu paredzamību un izpildāmību. Tiks labāk risinātas kopīgas problēmas, tostarp neatbilstīgas migrācijas, migrantu tirdzniecības un kontrabandas pamatcēloņi.

Partnerībā tiek spēcīgi veicināta humānā un sociālā attīstība ar mērķi novērst nabadzību un nevienlīdzību, nevienu neatstājot novārtā. Kā ieteikts sarunu norādēs, nolīgumā ir paustas stingrākas saistības uzlabot dzimumu līdztiesību, sociālos pakalpojumus, piemēram, izglītību un veselības aprūpi, kā arī sociālo iekļautību. Partneri sadarbosies, lai labāk risinātu dažādas problēmas, ar kurām tie saskaras, piemēram, nodrošinātība ar pārtiku, straujais iedzīvotāju skaita pieaugums un globālās veselības krīzes.

Partnerības dialogs ES un *OACPS* valstu attiecību pamatā ir bijis gadiem ilgi, un jaunais nolīgums vēl vairāk stiprinās šo svarīgo dimensiju. Tas attiecas ne tikai uz visiem nolīgumā ietvertajiem jautājumiem, bet arī uz plašākiem kopīgu interešu tematiem.

Turklāt sarunās pieņemtais nolīguma teksts veicina daudzējādu ieinteresēto personu sadarbību, atzīstot jauniešu un dažādu partneru, arī vietējo iestāžu, pilsoniskās sabiedrības organizāciju un privātā sektora nozīmi labākas nākotnes veidošanā. Būtiska nozīme būs aktīvai iesaistei partnerības dialogā un sadarbības procesos, kā arī sadarbībai, lai panāktu nolīguma efektīvu īstenošanu.

Visi iepriekš minētie elementi ir savstarpēji saistīti, un tie būs svarīgi mūsu attiecību virzībai uz nākamo līmeni. Tas nozīmē, ka reģionālajos protokolos, to interpretācijā un īstenošanā vienmēr ir jāievēro nolīguma Vispārējā daļā ietvertie noteikumi un principi.

2021/0145 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas (*OACPS*) dalībvalstīm, no otras puses

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 217. pantu saistībā ar 218. panta 5. punktu un 8. punkta otro daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

1) 2018. gada 21. jūnijā Padome pilnvaroja Komisiju un Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos Eiropas Savienības vārdā sākt un risināt sarunas par noteikumiem, kas ir Savienības kompetencē, partnerības nolīgumā starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas valstīm, no otras puses.

2) Sarunas par Partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas dalībvalstīm, no otras puses (“nolīgums”) sekmīgi noslēdzās 2021. gada 15. aprīlī, izņemot attiecībā uz nolīguma Pušu definīciju.

3) Nolīgums atspoguļo gan vēsturiski ciešās attiecības, gan arvien ciešākās saiknes, kas veidojas starp Eiropas Savienību un ĀKK valstu organizācijas dalībvalstīm, kā arī to vēlmi vērienīgā un novatoriskā veidā vēl vairāk stiprināt un paplašināt savas attiecības. Nolīgumā ir no jauna noteiktas attiecības starp ES un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas dalībvalstīm, ieskaitot prioritātes un darba metodes dažādajās politikas jomās, uz kurām attiecas nolīgums.

4) Tādēļ nolīgums būtu jāparaksta Eiropas Savienības vārdā saskaņā ar nolīguma 98. pantu, ņemot vērā tā noslēgšanu vēlāk.

5) Kotonū nolīguma piemērošana pārejas kārtā turpināsies vēlākais līdz 2021. gada 30. novembrim. Ja nolīgums nestājas spēkā no 2021. gada 1. decembra, sadarbība starp Savienību un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas dalībvalstīm samazināsies līdz līmenim, kas nav nedz vēlams, nedz arī Savienības interesēs, izraisot traucējumus attiecībās starp Savienību un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas dalībvalstīm. Lai izvairītos no šādiem traucējumiem, nolīgumu būtu jāpiemēro provizoriski,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Savienības vārdā tiek apstiprināta Partnerības nolīguma starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizācijas dalībvalstīm, no otras puses, parakstīšana, ņemot vērā minētā nolīguma noslēgšanu.

Parakstāmā nolīguma teksts ir pievienots šim lēmumam.

2. pants

Savienības vārdā apstiprina ES deklarāciju par sadarbības līdzekļiem un īstenošanu, kas pievienota šim lēmumam.

3. pants

Padomes Ģenerālsekretariāts izveido instrumentu, kas nolīguma sarunu vedēja norādīto personu vai norādītās personas pilnvaro parakstīt nolīgumu, ņemot vērā nolīguma noslēgšanu.

4. pants

Līdz nolīgums stājas spēkā, to piemēro provizoriski saskaņā ar nolīguma 98. panta 4. punktu no tur paredzētās dienas.

5. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā pieņemšanas.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs